

TERUGKOMDAG TAALBELEIDSEXPERT

7 maart 2018

Sarah Slabbaert

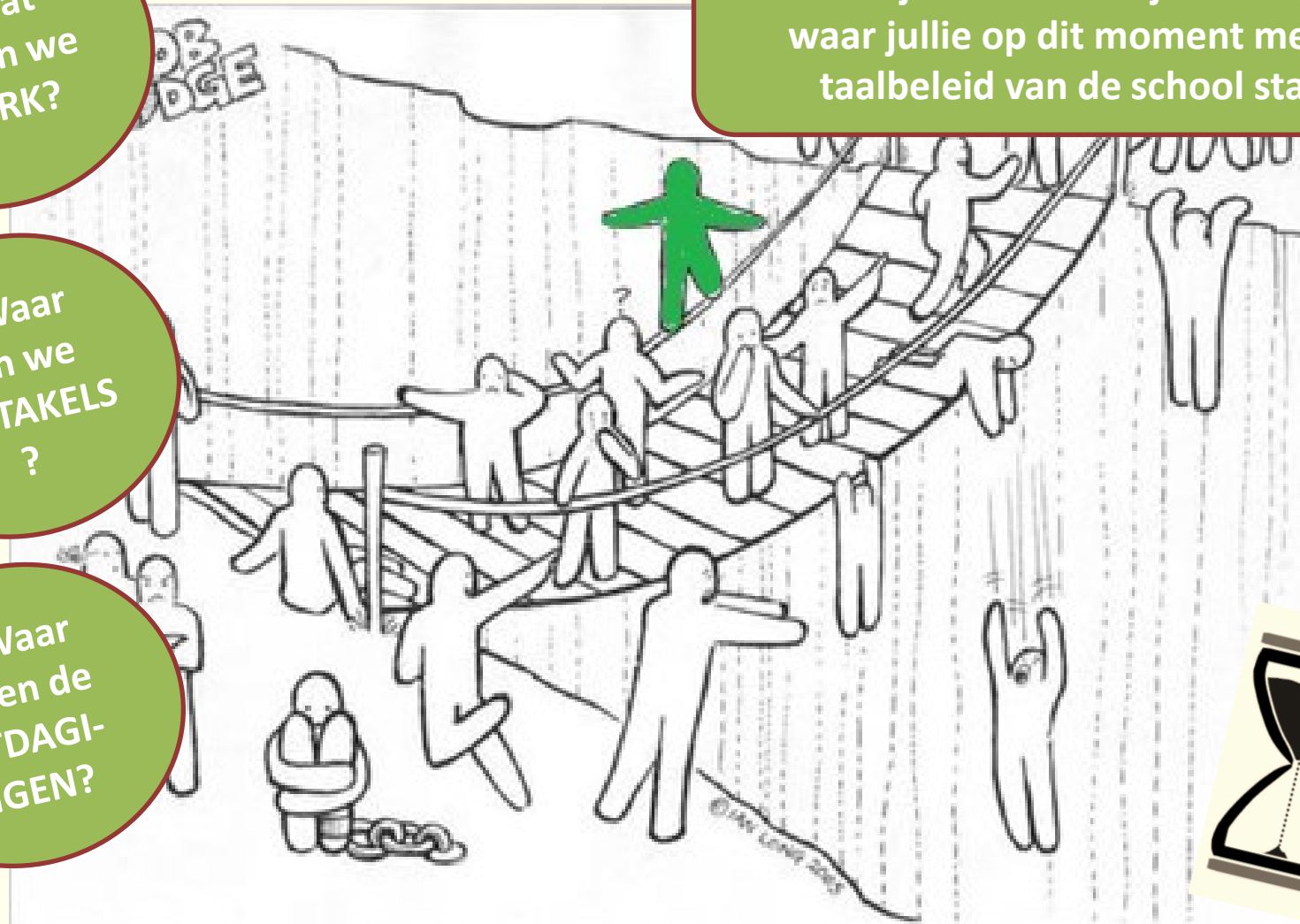
1.1 Stand van zaken taalbeleid

1. Wat vinden we **STERK**?

2. Waar zien we **OBSTAKELS**?

3. Waar liggen de **UITDAGINGEN**?

Neem een kleurtje en kleur een mannetje. Dit mannetje weerspiegelt waar jullie op dit moment met het taalbeleid van de school staan.

1.2: Verandering –

Wat maakt het succes? Wat moeten we vermijden?

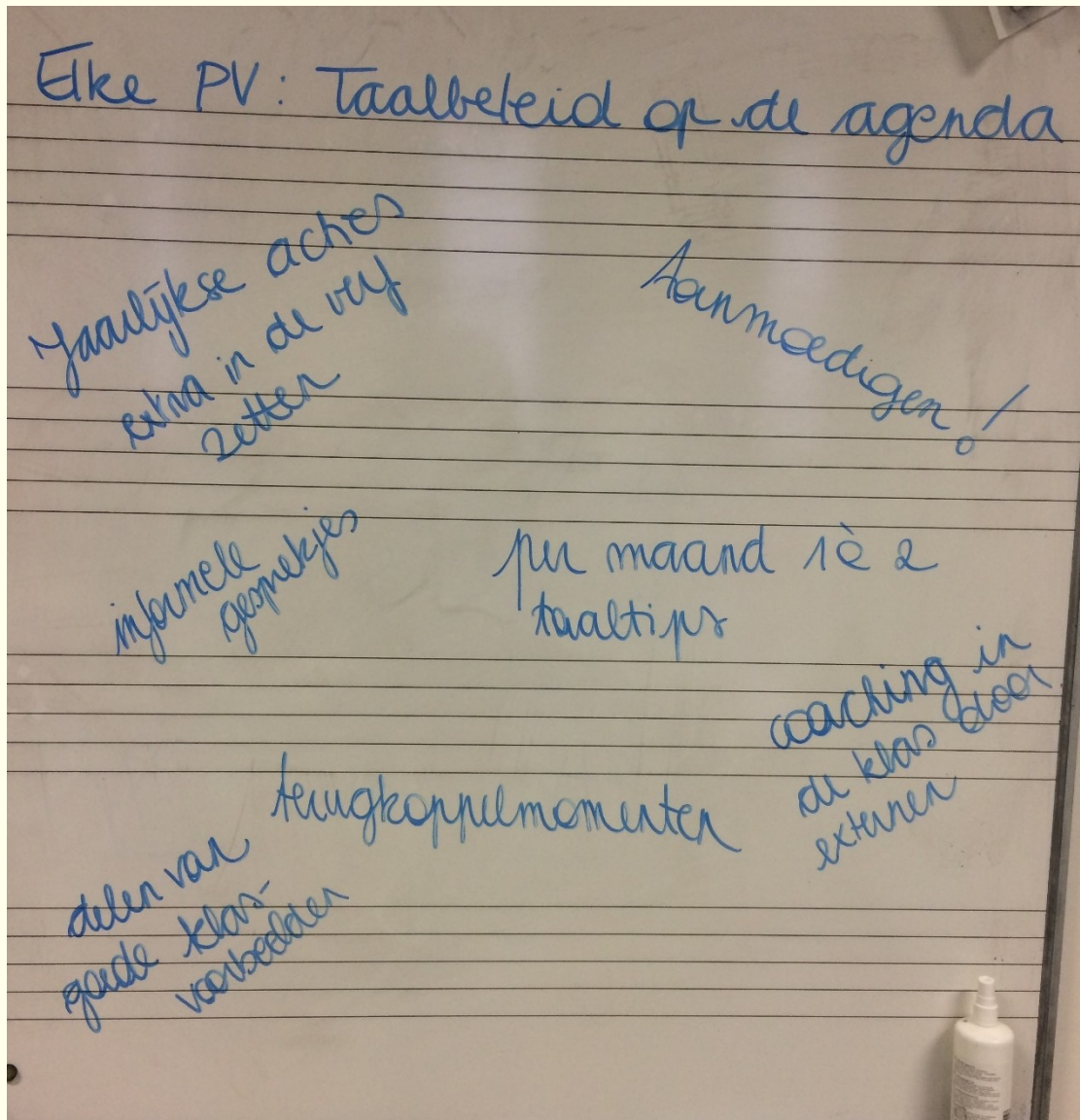
Programma terugkomdag

1. Terugblik: **stand van zaken** taalbeleid
 - Welke stappen zijn er al genomen op jouw school?
 - Verandering: hoe kan het slagen?
2. Blik op **de toekomst**: hoe houden we het beleid levend?
 - Hoekenwerk: good practices
 - Brainstorm: wat nemen we mee?
3. De rol van **het kernteam** loopt verder
 - Tijd, ruimte, mandaat, communicatie
4. **Onderzoeksresultaten** onder de loep
5. **Werktijd**: Aan de slag in eigen school
 - Hoe gaan we verder?

2. Blik op de toekomst: het beleid levend houden

2.1 Het beleid levend houden

2.1: Good practices

Hoekenwerk: good practices:

Genk/Dilbeek:

- Werken met interne coaches

Het Baronneke in Antwerpen:

- Schoolbeleid als huis

De wereldreiziger in Antwerpen:

- Visie als leidraad
- Het doorleven van de aanpak

Driehoeven:

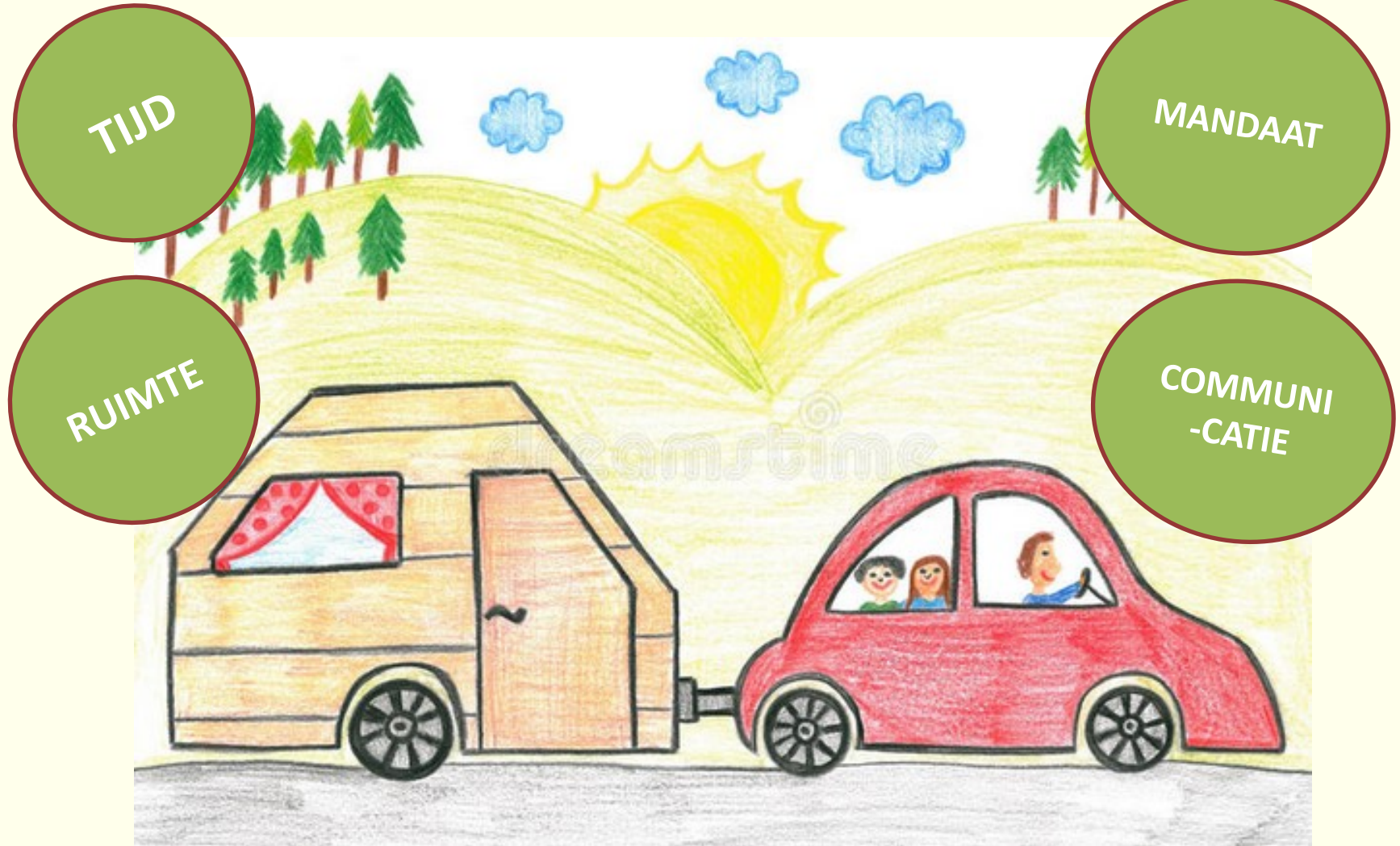
- Gekleurde bolletjes om visie zichtbaar te maken

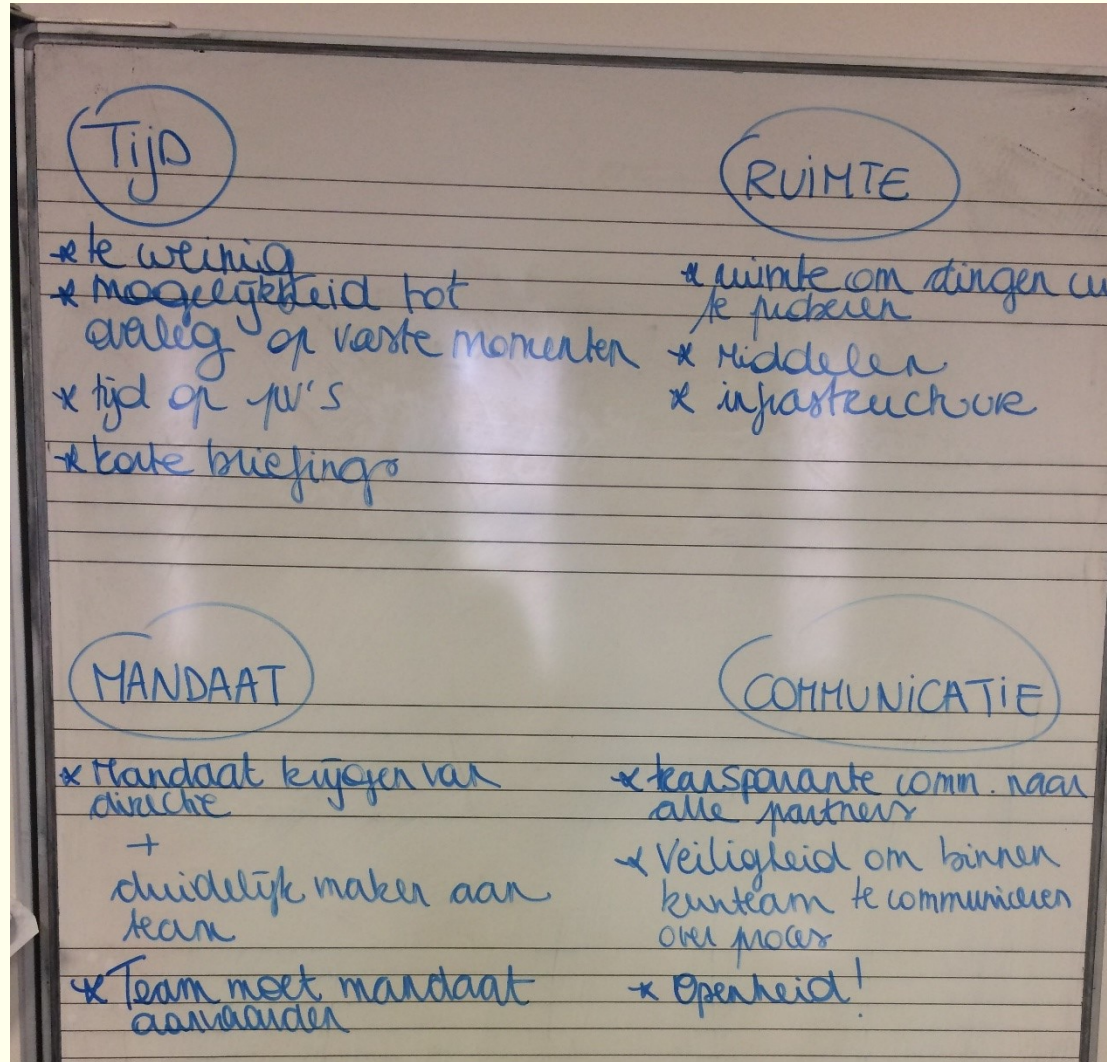
2.1 Good practices: wat nemen we mee?

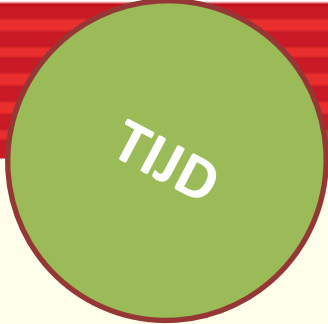
3. Het kernteam als motor

3.1 de voorwaarden voor een goed werkend kernteam

3.1: het **kernteam** als motor

TIJD

(structureel) **tijd** voorzien in takenpakket van de kernteamleden om:

- ✓ Op regelmatige basis samen te komen
- ✓ Overlegmomenten in te plannen
- ✓ Workshops/ondersteuningsmomenten/ materialen... uit te werken
- ✓ Vergaderingen of studiedagen voor te bereiden
- ✓ Individuele leerkrachten te ondersteunen
- ✓ ...

3.2: het **kernteam** als motor

Structureel **ruimte** inplannen waar taalbeleid een plaats kan krijgen:

- ✓ Voorzie deze ruimte tijdig in de jaarkalender van het volgende schooljaar!
- ✓ Pv's waarvan het kernteam een stukje voorbereidt
- ✓ Pedagogische studiedagen waarvan een dag(deel) door het kernteam wordt ingevuld/voorbereid in het teken van taalbeleid
- ✓ Letterlijk een ruimte voorzien waar het taalbeleid zichtbaar wordt gemaakt (bv. taalbeleidsprikbord in leraarskamer, naam van de school, vierletterwoord...)

3.3: het kernteam als motor

MANDAAT

Wat houdt “een mandaat” precies in?

- ✓ Helderheid scheppen naar team toe over:
 - Wie het kernteam is
 - Wat de rol van het kernteam is
 - Het belang van tijd en ruimte voor het kernteam, vooral voor het team
- ✓ Vertrouwen van directie en van het team om taken te kunnen vervullen:
 - Leerkrachten coachen
 - Leerlijnen uitwerken
 - Knopen doorhakken
 - Pv's/studiedagen voorbereiden en voorzitten
 - ...

3.4: het **kernteam** als motor

COMMUNI
-CATIE

Goede communicatie als succesfactor:

- ✓ Aansturen van het taalbeleidsproces zit bij het kernteam
- ✓ Alles wat het kernteam doet, de beslissingen die genomen worden... moet duidelijk gecommuniceerd worden naar het team toe
- ✓ Het kernteam moet het team meenemen in elke stap die ze zetten.

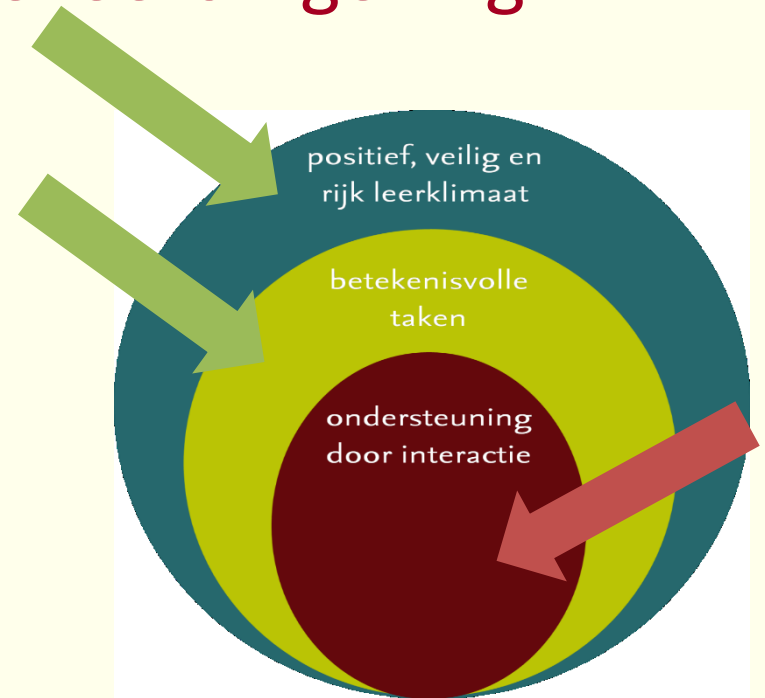
→ **Slechte communicatie is oorzaak #1 van weerstand**

4. Onderzoeksresultaten: krachtige leeromgeving

Enkele interessante bevindingen uit het onderzoek ivm. de krachtige leeromgeving

De scholen zetten meer in op algemeen pedagogisch-didactische keuzes

Inzetten op meer (individuele) ondersteuning tijdens de lessen is een aandachtspunt.

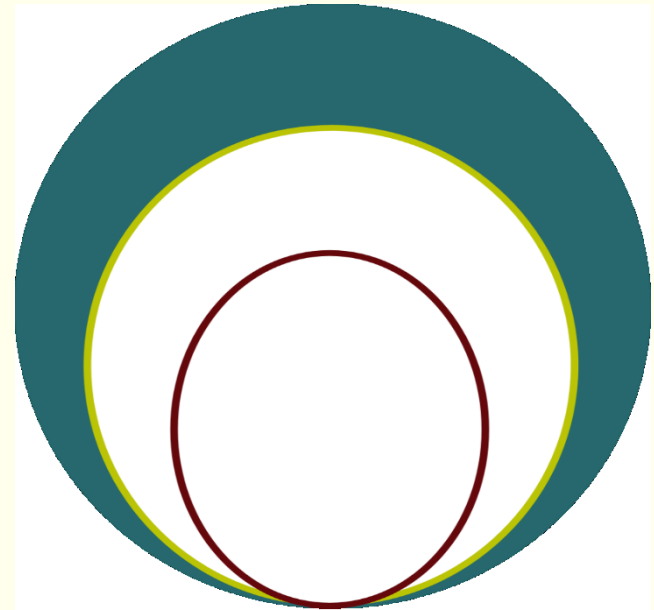

4.1 Positief, veilig en rijk klimaat

Omgaan met meertaligheid heeft een relatief lage score, zowel bij leerkrachten, als bij middenkaderleden als bij directieleden.

Werk aan een gedragen visie waarbij meertaligheid als **hefboom voor (taal)onderwijs** wordt gezien.

Zet in op **talensensibilisering** doorheen de dag (niet alleen tijdens taal).

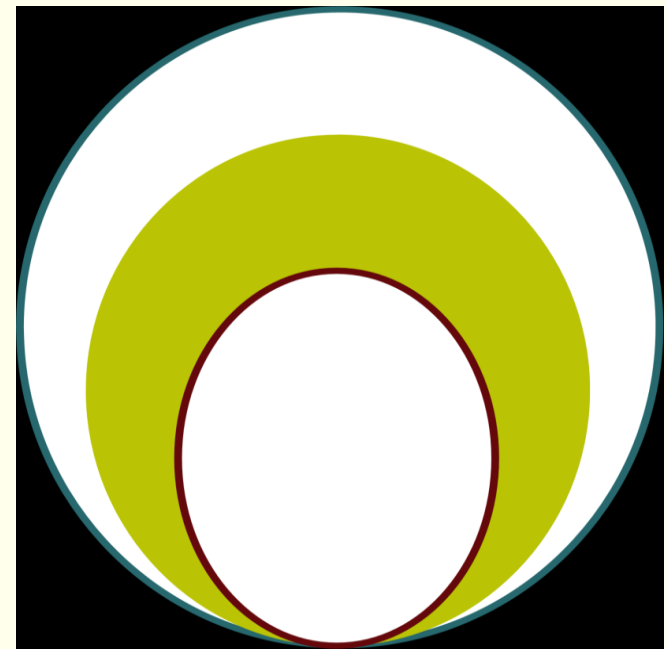

4.2 Betekenisvolle taken

Het creëren van **doelgerichte en functionele** contexten binnen én buiten de klas kan meer uitgebouwd worden.

Een taak is functioneel en motiverend wanneer kinderen **taal** moeten inzetten **als middel** om een doel te bereiken (voorbeeld: schermspel)

Durf de wereld vaker als klaslokaal te benutten. Breng de wereld niet altijd binnen in de klas, maar breng je klas binnen in de wereld.

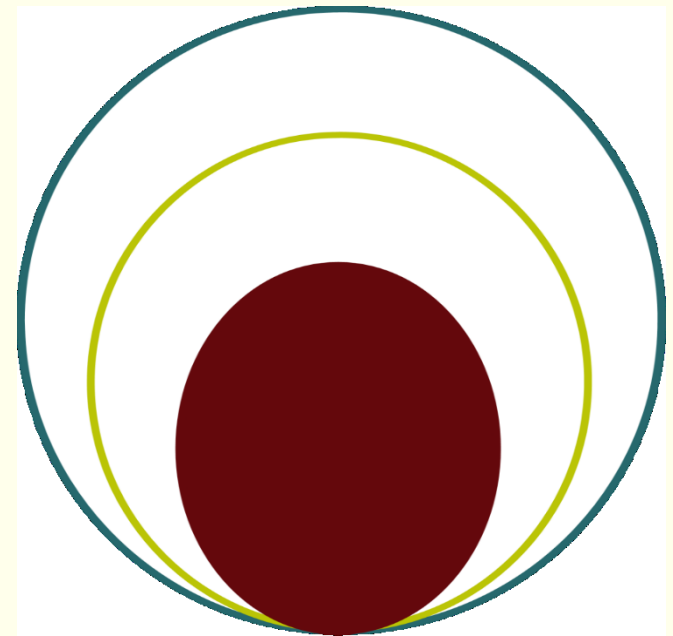
4.3 ondersteuning door interactie

Nog meer inzetten op krachtige taalontwikkelingsprocessen door zelf in interactie te gaan met leerlingen en door interactie tussen leerlingen onderling te stimuleren.

Integreer **betekenisonderhandelingen** in je gesprekken met kinderen. Dit werkt erg stimulerend voor de taalverwerving.

Las regelmatig **kleine/korte interactiemomentjes** in tussen de leerlingen. In deze korte momenten gaan ze actief met taal aan de slag en leren ze van elkaar.

Laat **leren en evalueren hand in hand** gaan door tijdens werkmomenten leerlingen feedback te geven op hun leerproces en denkhandelingen.

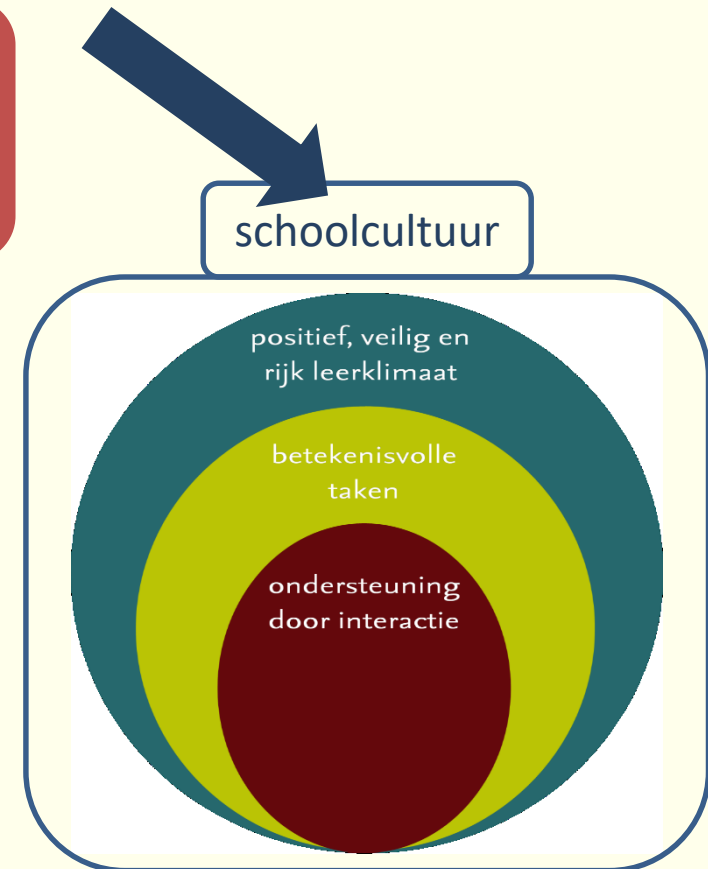
4.4 Onderzoeksresultaten: beleidsvoerend vermogen

Een interessante bevindingen uit het onderzoek ivm. beleidsvoerend vermogen

In vergelijking met enkele andere aspecten, scoren de scholen lager voor **reflectief vermogen**.

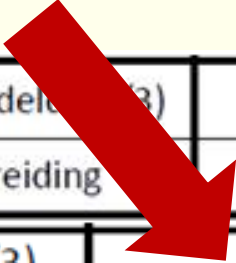
Stimuleer als kernteam het reflecterend vermogen van het team (terugkoppelmomenten, individuele reflectie na het uitvoeren van acties, coachinggesprekken, feedbackgesprekken...)

Begeleid leerkrachten in het kritisch kijken naar hun klaspraktijk en hun didactisch handelen.

4.5 resultaten “nood aan verandering

- ❖ Per item gepeild naar in hoeverre de leerkracht nood voelt aan verandering op vlak van dit item

In welke mate is er volgens u nood aan verandering op het vlak van de ondersteunende relaties op school?	Gemiddelde (./3)	1,67	1,38
	Spreiding	0,985	1,017
Nood aan verandering	Gemiddelde (./3)	1,94	1,58
	Spreiding	0,919	0,960

(voorbeeld uit schoolrapport)

- ❖ Hoe score /3 interpreteren?

- Hoe **dichter** de score aanleunt **bij 0**, hoe **hoger de nood**.
- Hoe **dichter** de score aanleunt **bij 3**; hoe **lager de nood**.

5. Werktijd: aan de slag in eigen school

Werktijd met eigen kernteam:

❖ Verankering taalbeleid

❖ Acties en doelen verder uitbreiden: Er lopen al enkele acties in onze school, maar...

- we zouden graag enkele nieuwe acties uitrollen
- we zouden graag uitbreiden naar een nieuwe vaardigheid
- we zouden op basis van onze onderzoeksresultaten enkele pijnpunten willen aanpakken

WERKTID TERUGKOMDAG TAALBELEID MECHELEN

☒ Verankering taalbeleid: we zijn als team goed op weg met ons taalbeleid. Het team staat op één lijn en de (eerste) acties lopen. We proberen samen te komen tot een duidelijk werkplan om wat momenteel goed loopt levend te houden.

☐ Acties en doelen verder uitbreiden: Er lopen al enkele acties in onze school, maar...

- Materialen:** afhankelijk van de focus, vind je heel wat materialen terug op de inspiratietafel

Korte vooruitblik: *hier willen we naartoe tegen eind 2018*

MAART 2018	APRIL 2018	MEI 2018	JUNI 2018

<u>SEPTEMBER 2018</u>	<u>OKTOBER 2018</u>	<u>NOVEMBER 2018</u>	<u>DECEMBER 2018</u>

Te raadplegen inspiratietafel

❖ Inspiratiebundels:

- Coaching
- Concrete acties om spreken en luisteren te stimuleren
- Concrete acties om lezen te stimuleren
- Werken met boeken in de klas (*Stiching Lezen*)
- Concrete acties om taalbeleid in leven te houden

❖ Voorbeeld leidraden:

- Algemene leidraad uitwerken leerlijn
- Voorbeeld leidraad woordenschatonderwijs (+ artikel)

Vragen? Meer informatie?

Contact:

Sarah Slabbaert

Centrum voor Taal en Onderwijs - KU Leuven

Blijde Inkomststraat 7 bus 3319

3000 Leuven

www.cteno.be -

016 37 44 20

sarah.slabbaert@kuleuven.be